

T'SJOEN, Emiel (eigenlijk Hendrik Frederik) (Schorisse 31 januari 1857 – Sint-Gillis 1 juni 1909). Studeerde van 1873 tot 1876 aan de **Rijksnormaalschool van Lier**. In 1876 werd T'Sjoen aangesteld als onderwijzer te Sint-Gillis bij Brussel, waar hij zijn hele verdere leven werkzaam bleef en van waaruit hij, steunend op zijn ervaring in de school, het onderwijs in de moedertaal bepleitte. Vrijwel onmiddellijk werd de jonge vrijzinnige flamingant in de diverse Vlaamsvoelende kringen te Brussel opgenomen: hij werd lid van de volksmaatschappij **De Veldbloem** (1877) en hielp in 1881 **Jan-Matthijs Brans** en **Jan B. Janmoulle** met de oprichting van het kunstminnend genootschap **De Distel**, waarvan hij een der trouwste leden was en op de zittingen meerdere malen als voorzitter of secretaris optrad. In 1887 behoorde hij tot de medeoprichters van **Het Taelverbond**, waarin hij **De Distel** vertegenwoordigde en als actief lid van de Brusselse groep pleitte voor Vlaamse toneelopvoeringen voor de schoolgaande jeugd en voor de uitbreiding van de Nederlandse opera. Hij was bestuurslid van de Brusselse groep van het **Willemsfonds** en in 1895 een der medeoprichters van de Brusselse afdeling van het **Algemeen-Nederlands Verbond**. Hij

bezocht trouw de Nederlandsche Taal- en Letterkundige Congressen, waar hij verscheidene malen het woord voerde en onder meer de oprichting van volksbibliotheken bepleitte. Ook was hij lid van de Vlaamsche Volksraad.

Buiten het drukke verenigingsleven was T'Sjoen een man van studie. Hij hield zich bij voorkeur bezig met Germaanse talen en geschiedenis. Hij vertaalde reeds in 1894 gedeelten uit Dostojevsky's *Schuld en Boete* en leerde zijn landgenoten de Lazzarillo de Tormes, Heine, Goethe, Swift en vooral Richard Wagner kennen, van wie hij reeds vroeg een groot bewonderaar was en op wiens oeuvre hij van 1884 af tijdens talrijke zittingen van De Distel uitvoerig terugkwam. T'Sjoen verleende ook zijn medewerking aan talrijke kranten en tijdschriften, onder meer aan *De Toekomst* (1884-1894), *De Vlaamsche Gazet*, *Het Laatste Nieuws*, *Het Volksbelang*, *Vlaamsch en Vrij* (1893-1897), *Flandria*, *Ons Vaderland*, *Land en Volk*. Zijn bijdragen zijn meestal historische stukken of reisbeschrijvingen.

LITERATUUR: L. Opdebeek, 'Emiel H.T. T'Sjoen', in *Vlaamsch en Vrij*, jg. 2 (30 september 1894); – J. Stinissen, *De Normalschool te Lier in de Nederlandsche taal- en letterkunde*, 1900; – G. Schmook 'Het letterkundig genootschap De Distel musiceert (1882-1900)', in *Verslagen en Medelingen van de KVATL* (1966).

LAETITIA JANSSEUNE* EN J. PAUL LISSENS